

NOTAT

DEPARTEMENTET

Dato 8. december 2011

Dok.id

J. nr.

Beredskabsenheden

Lene B. Rasmussen

Telefon 33 92 34 62

lbr@TRM.dk

Grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gennemførelse og anvendelse af Europæiske satellitnavigations systemer, KOM(2011)814.

Notatet er fremsendt parallelt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Trafikudvalg.

Resumé

Formålet med den europæiske politik for satellitnavigationssystemer er at forsyne Det Europæiske Fællesskab med to satellitsystemer (Egnos og Galileo), som begge omfatter satellitter og jordstationer. Egnos i dag og senere Galileo vil medvirke til at understøtte udviklingen af et globalt marked for satellitbaserede navigationssystemer indenfor positions- og tidssignaler, og senere indenfor kryptering af signaler og autentifikation, det vil sige at sikre, at en bruger er den, han eller hun giver sig ud for.

Det eksisterende legale grundlag for Egnos og Galileo programmerne forudsætter, at implementeringen af Galileo er tilendebragt i 2013 og systemet er klar til fuld drift. Det er samtidig en forudsætning, at programmet kan gennemføres frem til 2014 for en samlet sum på 3,4 mia. EUR. Disse forudsætninger har det ikke været muligt at opfylde, hvorfor det nu fremlagte forslag indebærer en revision af det eksisterende legale grundlag med henblik på at fastlægge rammerne for færdiggørelse af Galileo projektet frem til fuld drift i 2020, såvel finansielt som med hensyn til programstyring.

1. Baggrund og indhold

Forslaget til forordning er fremlagt af Kommissionen i henhold til Traktatens art. 172 og er således underlagt den almindelige lovgivningsprocedure.

Baggrunden for forslaget er at få fastlagt finansielle og styringsmæssige principper for færdiggørelsen af Galileo-projektet og videreførelsen af Egnos. Projekterne er i dag reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 683/2008, som forudsætter, at implementeringen af Galileo er tilendebragt i 2013 og dermed klar til fuld drift fra 2014. Udviklingen i projektet har dog ikke været som forudsat, og ved Kommissionens meddelelse af 18. januar 2011 til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende midtvejsevaluering af de europæiske

satellitnavigationsprogrammer KOM(2011)5 blev programmerne nøje gennemgået i relation til fremdrift, finansieringsbehov og fremtidige udfordringer, herunder risici, ligesom der foreslås en række foranstaltninger til fremtidig håndtering.

Rådet vedtog d. 31. marts 2011 en række konklusioner på baggrund af midtvejsevalueringen og noterede, at Kommissionen ville fremlægge et forslag vedrørende en fremtidig model for styring af projekterne under hensyntagen til de kommende finansielle rammer for EU for perioden 2014 – 2020. Rådet anmodede om, at der i forslaget ville ske en optimering og rationalisering af de eksisterende strukturer indenfor Galileo og Egnos programmerne.

Indeværende forslag er udarbejdet på baggrund af en række analyser gennemført af Kommissionen vedrørende finansieringsbehovet frem til færdiggørelsen af Galileo projektet, såvel som af styringsmæssige modeller, der kan optimere og rationalisere de eksisterende strukturer. Et led i denne proces har været konsultationer med medlemsstaterne, med Det europæiske Rumagentur (ESA) og Galileo Agenturet (GSA).

Endvidere er det i analysefasen vurderet, hvorvidt Galileo projektet skal gennemføres med fuld kapacitet, dvs. 30 satellitter, eller om der kan blive tale om et beskåret projekt. Resultatet af denne vurdering er endt med fastholdelse af fuld kapacitet med de forudsatte fem tjenester: åben tjeneste, livskritisk tjeneste, kommerciel tjeneste, offentligt reguleret tjeneste og en eftersøgnings- og redningstjeneste. Den livskritiske tjeneste kan dog videreføres i den allerede eksisterende kapacitet, som udviklet til Egnos, således at en redefinering af denne tjeneste til Galileo ikke gennemføres.

Med forslaget lægges der op til en ændret struktur for forvaltningen af programmerne, således at opgaverne deles mellem de eksisterende institutioner på en måde som skal sikre optimal fremdrift og budgetdisciplin, og dermed en stærkere styring af projektet end hidtil.

Finansieringsforslag

I forbindelse med Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 – KOM(2011)500 - har Kommissionen foreslået, at der afsættes 7 mia. EUR (faste priser 2011) til finansiering af de Europæiske satellit navigationsprogrammer frem til 2020. Det samlede budget for etableringen og færdiggørelsen af satellitnavigationssystemerne forhandles som led i de samlede forhandlinger om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

Med indeværende forslag lægges der på til, at eventuelle fremtidige indtægter fra driften af satellitnavigationssystemerne tilfalder EU og via EU-budgettet afsættes til programmerne. Såfremt eventuelle fremtidige indtægter viser sig større end nødvendigt til finansiering af programmet skal budgetmyndigheden

(Europa-Parlamentet og Rådet) på baggrund af forslag fra Kommissionen træffe beslutning om anvendelsen.

Forvaltningsstruktur

Da det forudsættes i forslaget, at finansieringen af projekterne skal afholdes via EU-budgettet og at ejeren af satellitsystemerne er Den Europæiske Union, er udgangspunktet, at EU-Kommissionen som repræsentant for Unionen skal have ansvaret for fremdriften i programmerne, styringen af den finansielle ramme og overvågning af implementeringen af program-aktiviteterne.

Kommissionen skal sørge for en klar opgavefordeling, herunder via delegationsaftaler med Galileo Agenturet og det Europæiske Rumfartsagentur sørge for, at de nødvendige instrumenter til risikostyring er på plads, sikre programmernes sikkerhed via koordinering mellem de relevante parter og håndtere relationer til tredjelande og internationale organisationer.

Galileo-agenturet får ansvar for specifikke opgaver vedrørende programmernes sikkerhed – herunder sikkerhedscertificering, implementering af sikkerhedsprocedurer og for at føre sikkerhedsauditering. Derudover skal GNSS-agenturet påse driften af Galileo sikkerhedscentre, agenturet skal kunne fungere som kompetent myndighed i forhold til den offentligt regulerede tjeneste under Galileo og ligeledes have en rolle i udnyttelsesfasen af Galileo-projektet.

Det Europæiske Rumfartsagentur skal på baggrund af en flerårig delegationsaftale med Kommissionen påse færdiggørelsen af infrastrukturen under Galileo-programmet, og delegationsaftalen skal nøje specificere rammene for agenturets opgaver, herunder pligten til at etablere de nødvendige kontrolprocedurer i relation til tidsplan og budget.

Derudover fokuseres der i forslaget på, at fastlægge visse principper for offentlige indkøb under satellitnavigationsprogrammerne, der kan sikre budgetdisciplin og reducere omkostningsrisici. Det inkluderer blandt andet at der skal kunne indgås kontrakter med betingede ordrer, hvor budgetmæssige forpligtelser skal opfyldes af leverandøren for at der kan opnås adgang til yderligere leverancer, at man skal kunne betinge sig, at leverandører gør brug af underleverandører samt at kontrakter skal kunne udarbejdes på regningsbasis med maksimal beløbsgrænse i tilfælde, hvor en fast samlet pris vil være forbundet med stor usikkerhed.

Forslaget vil erstatte den eksisterende forordning (EF) 683/2008 om den videre gennemførelse af de Europæiske satellit navigations programmer (Egnos og Galileo).

2. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Side /5

3. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget med høringsfrist den 21. december 2011. Der vil blive fremsendt et supplerende grund- og nærhedsnotat, hvis høringen skulle give anledning hertil.

4. Statsfinansielle, samfundsøkonomiske og administrative konsekvenser af forslaget

Hensigten med forslaget er at etablere solide finansielle og styringsmæssige principper for færdiggørelsen af de europæiske satellitnavigationssystemer – herunder at sikre fokus på budgetdisciplin og eliminering af risici.

Forslaget er en del af den flerårige finansielle ramme, som fastlægger loftet for EU's udgifter i perioden 2014-2020. Forslaget har dermed statsfinansielle konsekvenser, idet det samlede udgiftsniveau for 2014-2020 har direkte betydning for størrelsen af de årlige budgetter og dermed for det danske EU-bidrag. De 7 mia. euro, der er afsat i Kommissionens forslag vil, med den eksisterende EU budgetfinansieringsnøgle, føre til et dansk bidrag på i størrelsesordenen 1.050 mio. kr.

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser.

På sigt vurderer Kommissionen, at færdiggørelsen af det europæiske satellitnavigationssystem kan få positive samfundsmæssige konsekvenser som følge af ibrugtagningen og anvendelsen af teknologien.

5. Nærhedsprincippet

Da satellitnavigationssystemerne EGNOS og Galileo blev vedtaget, var regeringen enig med Kommissionen i, at etablering af en verdensomspændende satellitnavigationssystemstruktur er udenfor teknisk og finansiell rækkevidde for individuelle medlemsstater, og at en sådan struktur bedst løftes på fællesskabsniveau.

Det er derfor regeringens holdning, at det foreliggende forslag til forordning er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor, at der fastsættes rammer for etablering og drift af de europæiske satellitnavigationssystemer, der sikrer, at der er fuldt fokus på de styringsmæssige aspekter, såvel finansielt som projektmæssigt i perioden frem til den fulde idriftsættelse af Galileo i 2020. Regeringen finder,

at midler afsat til Galileo reduceres mest muligt, idet der er behov for realistisk budgettering for at undgå, at der som i indeværende periode skal afsættes yderligere midler til projekterne i løbet af den kommende rammeperiode. Det er afgørende for Regeringen, at eventuelle indtægter fra driften af satellitnavigationssystemerne ikke medfører, at det samlede udgiftsniveau øges, men det maksimale udgiftsniveau for projektet bibeholdes uagtet eventuelle indtægter.

De kommende forhandlinger om forslaget må ikke foregribe de parallelle forhandlinger om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

7. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har endnu ikke været behandlet i Rådets arbejdsgruppe, og der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger til det fremlagte forslag.

8. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

9. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er ikke tidligere forelagt Europaudvalget.

Galileo-projektet har gennem årene været forelagt for Folketingets Europaudvalg mange gange, senest d. 25. marts 2011 i forbindelse med forelæggelse af Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende midtvejsevaluering af de Europæiske satellit navigations programmer.